

Curtea Supremă de Justiție
DE C I Z I E

17 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte:
Judecători:

Țurcan Anatolie
Talpă Boris
Eremciuc Ghenadie

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul Berlinschi Igor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui Berlinschi Igor

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.01.2022-09.06.2022;
Instanța de recurs: 28.06.2022-17.10.2022;
Instanța de recurs în anulare: 19.12.2022- 17.01.2024.

c o n s t a t ă :

1. La data de 25.01.2022, condamnatul Berlinschi Igor a înaintat judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender, plângere privind reducerea termenului pedepsei în temeiul constatării condițiilor de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender, din 09 iunie 2022, s-a dispus admiterea parțială a plângerii condamnatului Berlinschi Igor împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

S-a constatat faptul că, Berlinschi Igor a fost deținut în perioada 29.10.2021-26.11.2021 în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și anume o perioadă de 28 zile în calitate de condamnat.

Termenul pedepsei stabilită lui Berlinschi Igor, s-a redus cu 6 zile, pentru perioada de 28 zile în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 8 zile, calculate în condițiile art. 473⁴ alin. (5) Codul de procedură penală (din perioada de 28 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), s-a acordat în calitate de despăgubire condamnatului Berlinschi Igor, suma de bani în mărime de 800 lei, și anume 2 unități convenționale pentru o zi în care condamnatul

a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

În partea privind încasarea mijloacelor bănești încheierea se va executa în condițiile Codului de Executare. S-a respins plângerea condamnatului Berlinschi Igor în partea înaintată împotriva condițiilor de detenție din Federația Rusă.

2. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, condamnatul și directorul Penitenciarului nr. 12, Sainsus Oleg, au declarat recurs prin care solicita casarea încheierii.

2.1 *Condamnatul* a solicitat casarea parțială a încheierii, rejudicarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care plângerea privind reducerea termenului pedepsei în temeiul constatării condițiilor de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale să fie admisă integral în sensul formulat.

2.2 *Directorul Penitenciarului nr. 12, Sainsus Oleg* a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a încheierii în partea cu referire la aplicarea reducerii privitor la constatarea detenției în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea condamnatului să fie respinsă ca fiind neîntemeiată. În argumentarea cererii de recurs s-a indicat că, instanța de judecată nu a luat în considerație probele prezentate de Penitenciarul nr. 13 Chișinău. Conform raportului prezentat Administrația Penitenciarului nr. 13 Chișinău se menționează despre faptul că deținutului Berlinschi Igor i-a fost acordat minimul de condiții a executării pedepsei. Se menționează că la examinarea plângerii adresate de deținutul Berlinschi Igor privind condițiile precare de detenție din Penitenciarul nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 4 Cricova, în care s-a deținut, nu au fost luate în considerare particularitățile individuale pentru fiecare caz în parte, însă cauza a fost examinată prin prisma condițiilor generale. La fel, instanța de fond neargumentat a aplicat formula de calcul 3 zile de reducere din 10 zile de detenție.

Astfel, reieșind din cele expuse, se consideră că, judecătorul de instrucție a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, aplicându-i o reducere neargumentată de 3 zile reducere pentru 10 zile de detenție, examinând cauza prin prisma condițiilor generale.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2022, s-au respins ca nefondate recursurile declarate de condamnat și directorul Penitenciarului nr. 12, Sainsus Oleg, hotărârea s-a menținut fără modificări.

4.1 În motivarea concluziei sale, instanța de recurs a menționat că, prin sentința Judecătorei regiunii Moscova, or. Crasnogorsc din data de 20 noiembrie 2017, Berlinschi Igor a fost condamnat în baza art. art. 229¹ alin. (4), lit. b), 30 alin. (3), 228¹ alin. (5) Codul penal al Federației Ruse, la 11 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2020 a fost admis demersul Ministrului Justiției RM privind transferul condamnatului Berlinschi

Igor din Federația Rusă în RM pentru continuarea executării pedepsei, într-un penitenciar din RM. Acesta se consideră condamnat în baza art. 27, 217¹ alin. (4) lit. d), 248 alin. (5), lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 11 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

La fel, instanța de recurs a constatat că, potrivit raportului prezentat de reprezentantul Penitenciarului nr. 12-Bender, Berlinschi Igor a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada: 29.10.2021 - 26.11.2021 (28 zile).

Subsecvent, instanța de recurs a fost solidară cu concluzia instanței de fond prin care alegațiile condamnatului și-au adus confirmarea în partea ce ține de condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, unde s-a stabilit supraaglomerarea acestor penitenciare, astfel se atestă că ultimul s-a deținut în condiții contrare art. 3 CEDO.

Instanța de fond corect a constatat faptul că, Berlinschi Igor a fost deținut în Penitenciarul 13 Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cel puțin sub aspectul detenției în condiții de supraaglomerare, și deținere în mai multe celule, iar în contextul dat, criticile recurentului împotriva încheierii primei instanțe sunt nefondate și lipsite de suport probator.

Așadar, dificultățile cu care s-a confruntat Berlinschi Igor pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 13 Chișinău Cricova, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Subsecvent, reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate, iar argumentele invocate în cererea de recurs precum că, în perioada deținerii petiționarului în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, standardele minime de întreținere a condamnatului au fost respectate din toate punctele de vedere și nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante, urmează a fi respinse, or, potrivit Raportului din 13 decembrie 2018, către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05 – 11 iunie 2018, în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat că, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în continuare persistă faptul că, în multe celule condițiile materiale și igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient și totodată fiind suprapopulate. Totodată, accesul la lumină naturală este limitat, în majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Astfel, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-și mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respectiv.

Contrar argumentelor invocate în cererea de recurs, la materialele cauzei reprezentantul Penitenciarului nr. 12 Bender nu a prezentat careva probe pertinente care ar răsturna prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către Berlinschi Igor,

prin urmare instanța de fond a emis o încheiere motivată și legal a redus pedeapsa condamnatului, pentru perioada 29.10.2021-26.11.2021 (28 zile) în care ultimul s-a deținut în Penitenciarul nr.13 Chișinău, în calitate de condamnat, acesta beneficiind de reducerea pedepsei – 3 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, astfel încât din termenul pedepsei stabilite lui Berlinschi Igor prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2020, s-a redus în total cu 6 zile. În privința perioadei rămase de 08 zile, calculate în condițiile art. 4734 alin. (5) Codul de procedură penală (din perioada de 28 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), s-a acordat în calitate de despăgubire condamnatului suma de bani în mărime de 800 lei, și anume a câte 2 unități convenționale pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

Referitor la criticile condamnatului invocate în cererea de recurs cu privire la condițiile de detenție din Federația Rusă, instanța de recurs le-a apreciat ca nefondate, or analizând prevederile art. 473²– 473⁴ Cod de procedură penală, se atestă că acestea sunt aplicabile în privința instituțiilor penitenciare de pe teritoriul Republicii Moldova și nu a unui alt stat.

În acest context, instanța de recurs a conchis că, plângerea privind condițiile de detenție din Federația Rusă, nu-i sunt pertinente prevederile art. 473²– 473⁴ Cod de procedură penală, or, în temeiul acestor norme, instanța de judecată poate dispune reducerea pedepsei pentru încălcările care au afectat drepturile condamnatului în instituțiile penitenciare din Republica Moldova.

În consecință, instanța de recurs a respins alegerile condamnatului expuse în cererea de recurs cu privire la condițiile de detenție din Federația Rusă, or este întemeiat instanța de fond a reținut că pretențiile lui Berlinschi Igor față de condițiile de detenție din Federația Rusă sunt inacceptabile de a fi soluționate de către instanța de judecată din Republica Moldova, din care considerente plângerea înaintată este inadmisibilă și urmează a fi respinsă în partea dată.

4.2 În conformitate cu prevederile art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești au devenit irevocabile.

5. Împotriva deciziei instanței de recurs, *Berlinschi Igor a declarat recurs în anulare*, prin care solicită casarea deciziei, din motiv că nu este de acord cu soluția pronunțată, făcând trimitere la prevederile naționale și internaționale.

6. Examinând admisibilitatea recursului în anulare declarat în raport cu materialele cauzei, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Hotărârea judecătorească irevocabilă, împiedică redeschiderea procesului penal cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

În cauza deferită judecătii o atare eroare nu a fost constatată de către completul de judecată.

Completul de judecată atrage atenția că cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală până la intrarea în vigoare a legii nr. 246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative, inclusiv prin prisma legii nr. 286 din 05.10.2023 pentru modificarea unor acte normative.

Completul de judecată reține că dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează exhaustiv care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, că *hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii*, iar alin. (2) al aceluiași articol, prevede că, *recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat*.

Conform art. 456 alin. (1) coroborat cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 455 Cod de procedură penală.

În textul art. 455 alin. (2) Cod de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală.

Recurentul, contestând decizia în cauză, în recursul în anulare declarat, nu a invocat nici un temei concret prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede temeiurile pentru recurs în anulare și care sunt expres și limitativ stipulate de lege, normă, din care rezultă că, motivarea recursului trebuie să se refere numai la aceasta, cu indicarea expresă a temeiurilor pe care se întemeiază.

Prin urmare, completul de judecată remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus, în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art. 469- 471 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la art. 452 alin.(1) Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs în speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 453, 456 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Berlinschi Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2022, în propria cauză penală, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Președinte:

Țurcan Anatolie

Judecători:

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie